

**ARMENIA
INSURANCE**

**«ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Հ Ա Ս Տ Ա Տ Վ Ա Ծ Է

«ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՍՊԸ խորհրդի
«25» սեպտեմբերի 2009թ. թիվ 92 որոշմամբ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ՝

«ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՍՊԸ խորհրդի
«18» օգոստոսի 2023թ. թիվ 56 որոշմամբ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ.....3

ԲԱԺԻՆ 2. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....4

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐՅԵԿՏ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ.....5

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ.....5

ԲԱԺԻՆ 5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ՉՀԱՄԱՐՎՈՂ ԴԵՊՔԵՐ.....7

ԲԱԺԻՆ 6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ10

ԲԱԺԻՆ 7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԿՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԿՃԱՐՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ.....10

ԲԱԺԻՆ 8. ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ.....11

ԲԱԺԻՆ 9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ.....12

ԲԱԺԻՆ 10. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....13

ԲԱԺԻՆ 11. ԿՈՂՄԵՐ ՄԻՋԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ / ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ.....15

ԲԱԺԻՆ 12. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ԿՈՂՄԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ ՀԵՏՈՒ.....16

ԲԱԺԻՆ 13. ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....19

ԲԱԺԻՆ 14. ՉՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ.....21

ԲԱԺԻՆ 15. ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻՆ ԱՆՑՆԵԼԸ (ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ)22

ԲԱԺԻՆ 16. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ).....22

ԲԱԺԻՆ 17. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳ.....23

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1 Աջակցության ապահովագրության կանոնները (այսուհետև՝ Կանոններ) մշակված են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, մասնավորապես՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն:

1.2 Աջակցության ապահովագրությունը ներառվում է «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ոչ կյանքի ապահովագրության տեսակի «Աջակցության ապահովագրություն» դասի մեջ:

1.3 Կանոնները հանդիսանում են աջակցության ապահովագրության պայմանագրի և/կամ վկայագրի (այսուհետև՝ Պայմանագիր) անբաժանելի մասը: Պայմանագիրը կարող է բովանդակել կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ որոշված այլ պայմաններ, որոնք, սակայն, չպետք է հակասեն Կանոններին, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին և այլ իրավական ակտերին:

1.4 Կանոններով սահմանված պայմանները կարող են փոփոխվել (լրացվել, ուժը կորցրած ճանաչվել) միայն Ապահովագրողի խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

1.5 Կանոնները հրապարակային փաստաթուղթ է, և տեղադրված է Ապահովագրողի www.armeniainsurance.am պաշտոնական ինտերնետային կայքում:

1.6 Կանոնների համաձայն Ապահովագրողը, գործելով օրենքի, իրավական ակտերի և իր կանոնադրության համաձայն, Ապահովադիրների հետ հետ կնքում է Աջակցության ապահովագրության Պայմանագիր:

1.7 Կանոնների համաձայն Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադիրին (**Ապահովագրված անձին, Շահառուին**) Կանոններով սահմանված կարգով հատուցել Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական գումարն ամբողջությամբ կամ նրա մի մասը՝ կախված պատճառված վնասի չափից և Պայմանագրի պայմաններից:

1.8 Կանոններով **Ապահովադիր** կարող է հանդիսանալ՝

1.8.1 գործունակ ֆիզիկական անձը,

1.8.2 իրավաբանական անձը,

1.8.3 պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը,

1.8.4 միջազգային կազմակերպությունը,

1.8.5 դեսպանատունը, հյուպատոսարանը:

1.9 Պայմանագիրը կարող է կնքվել ինչպես Ապահովադիր հանդիսացող ֆիզիկական անձի օգտին, այնպես էլ այլ ֆիզիկական անձանց օգտին (**այսուհետ՝ Ապահովագրված անձ կամ Շահառու**):

1.10 Ապահովագրված անձ կարող է հանդիսանալ 85 տարեկանը չլրացած ֆիզիկական անձը: Ընդ որում, Պայմանագրով 70-85 տարեկան անձինք համարվում են ապահովագրված

միայն ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայր աճյունի տեղափոխման հետ կապված ծախսերի/ռիսկերի մասով:

ԲԱԺԻՆ 2. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1 Կանոններում կիրառվող անվանումներն ու հասկացությունները որոշ դեպքերում հատուկ պարզաբանվում են համապատասխան սահմանումներով: Եթե որևէ անվանման կամ հասկացության նշանակությունը պարզաբանված չէ Կանոններում և չի կարող պարզաբանվել օրենսդրական և ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտերով, ապա նման անվանումը կամ հասկացությունը պարզաբանվում է տառացի և բառացի նշանակությամբ:

2.2 Կանոններում գործածվող հիմնական հասկացություններն են՝

2.2.1 **Ապահովագրող՝** «ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ,

2.2.2 **Ապահովադիր՝** Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, միջազգային կազմակերպություն, դեսպանատուն, հյուպատոսարան,

2.2.3 **Ապահովագրված անձ՝** Պայմանագրում նշված ֆիզիկական անձ, որի հետ տեղի ունեցած պատահարը կարող է դիտարկվել որպես պայմանագրի առարկա,

2.2.4 **Ապահովագրական գումար՝** Ապահովագրողի կողմից վճարման ենթակա հնարավոր ապահովագրական հատուցման առավելագույն չափ,

2.2.5 **Ապահովագրական սակագին՝** սահմանված ապահովագրական գումարի նկատմամբ ապահովագրավճարի դրույքաչափ,

2.2.6 **Ապահովագրավճար՝** Պայմանագրով սահմանված չափով և պայմաններով Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին հնարավոր ապահովագրական հատուցման դիմաց վճարվելիք գումար,

2.2.7 **Ապահովագրական պատահար՝** Պայմանագրով նախատեսված դեպք կամ իրադարձություն, որի տեղի ունենալու ուժով Ապահովագրողը պարտավորվում է Ապահովադրին կամ Շահառուին վճարել ապահովագրական հատուցում,

2.2.8 **Չհատուցվող գումար՝** Ապահովադրի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը (վնասի վերականգնմանը), որը սահմանվում է Պայմանագրով՝ կոնկրետ գումարի կամ Ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսի տեսքով: Պայմանագրով կարող է սահմանվել պայմանական կամ ոչ պայմանական չհատուցվող գումար,

2.2.9 **Դժբախտ պատահար՝** Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովագրված անձի կամքից անկախ տեղի ունեցած հանկարծակի, պատահական, անսպասելի, կարճաժամկետ (մինչև մի քանի ժամ տևողությամբ), ոչ կենսաբանական, արտաքին ազդեցություն ունեցող իրադարձություն (դեպք), որի հետևանքով առաջանում է Ապահովագրված անձի աշխատունակության ժամանակավոր և (կամ) մշտական կորուստ և (կամ) մահ,

2.2.10 **Հանկարծակի հիվանդություն՝** ապահովագրության գործողության ժամկետի ընթացքում ապահովագրության տարածքում անսպասելի առաջացած և անհետաձգելի բժշկական օգնություն պահանջող հիվանդություն,

2.2.11 **Սպասարկող ընկերություն՝** մասնագիտացված ընկերություն, որի հեռախոսահամարները նշված են Պայմանագրում և որն Ապահովագրողի հանձնարարությամբ շուրջօրյա ապահովում է Պայմաններով նախատեսված ծառայությունների կազմակերպումը,

2.2.12 **Պայմանական միավոր (պ/մ)** – Շենգենյան տարածքում ներառված երկրներում տեղի ունեցած պատահարի համար ապահովագրական հատուցման վճարման միջոց՝ պ/մ է համարվում Եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամը, իսկ Շենգենյան տարածքից դուրս գտնվող երկրների համար, անկախ տվյալ երկրի ազգային արժույթից, ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամը,

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ

3.1 Կանոնների համաձայն կնքված Պայմանագրով ապահովագրության օբյեկտն Ապահովագրված անձի գույքային շահերն են՝ կապված պատահարի տեղի ունենալու հետևանքով Ապահովագրված անձի անհետաձգելի բժշկական, բուժօրհանսպորտային օգնության այլ ծառայությունների ստացման հետ:

3.2 Կանոնների համաձայն ապահովագրության տարածք է համարվում Պայմանագրում սահմանված տարածքը:

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ

4.1 Կանոնների համաձայն՝ ապահովագրական ռիսկն այն իրադարձությունն է, որն ունի առաջացման որոշակի հավանականություն և կարող է առաջանալ պատահականորեն, հանկարծակի, որի համար տրամադրվում է ապահովագրական ծածկույթ:

4.2 Աջակցության ապահովագրության ապահովագրական ծածկույթը ներառում է՝

4.2.1 Անհետաձգելի շտապ բուժօգնության հետ կապված ծախսերը, այդ թվում՝

4.2.1.1 Անհետաձգելի հիվանդանոցային բուժման ծախսերը (ներառյալ՝ Ապահովագրված անձին բուժող բժշկի կողմից նշանակված/կատարված ախտորոշիչ հետազոտությունների, միջամտությունների, շտապ անհետաձգելի վիրահատությունների և նշանակված դեղորայքի, վիրակապական և ֆիքսող պարագաների (գիպս, բանդաժ, ֆիքսատոր և այլն), ստանդարտ տիպի հիվանդասենյակի ծախսերը),

4.2.1.2 Անհետաձգելի արտահիվանդանոցային բուժման ծախսերը (ներառյալ՝ Ապահովագրված անձին բուժող բժշկի կողմից նշանակված/կատարված ախտորոշիչ հետազոտությունների, նշանակված դեղորայքի, վիրակապական և ֆիքսող պարագաների (գիպս, բանդաժ, ֆիքսատոր և այլն), ծախսեր),

4.2.1.3 Ատամնաբուժական ծախսերը, որոնք կապված են ատամի և/կամ հարատամայի հյուսվածքների սուր բորբոքային (աբսցես, պերետոստիտ և այլ) հիվանդության հետ և պահանջում են վիրաբուժական միջամտություն, ռենտգեն հետազոտության, ատամների հեռացում և/կամ ներվագրկում և/կամ պլոմբավորում:

4.2.2 Բուժտրանսպորտային ծառայությունների տրամադրման ծախսերը՝

4.2.2.1 բժիշկ-մասնագետի հրավիրման հետ կապված ծախսերը, որոնք հատուցվում են այն դեպքում, երբ տվյալ տարածքում բուժումն անհնար է, և միևնույն ժամանակ անհնար է կամ բժշկի կողմից հակացուցվում է Ապահովագրված անձի տեղափոխումն այլ տարածք,

4.2.2.2 Ապահովագրված անձին Ապահովագրական պատահարի վայրից շտապ (անհետաձգելի) բժշկական օգնություն տրամադրելու համար տրանսպորտային միջոցով (բացառությամբ օդային) մոտակա բժշկական հաստատություն տեղափոխելու ծախսը,

4.2.2.3 Ապահովագրված անձին բուժող բժշկի ցուցմամբ տրանսպորտային միջոցով (բացառությամբ օդային) այլ բժշկական հաստատություն տեղափոխելու ծախսը,

4.2.2.4 ՀՀ-ից կամ ԱՀ-ից Ապահովագրված անձի հարազատներից որևէ մեկի՝ էկոնոմ դասի երկկողմանի ավիատոմսի ծախսը դեպի Ապահովագրության տարածք, եթե Ապահովագրված անձը գտնվում է այնպիսի վիճակում, որի դեպքում, համաձայն բժշկի ցուցման, ունի խնամողի կարիք և վերջինիս հետ չկա նման գործողություններն իրականացնող անձ, կամ տեղում կազմակերպված խնամակալական ծառայության (խնամքի ծառայություններ մատուցելու իրավունք ունեցող կազմակերպության) մատուցման համար ծախսը,

4.2.2.5 Ապահովագրության տարածքում Ապահովագրված անձի խնամքի տակ գտնվող անձանց և մինչև 18 տարեկան երեխաների վերադարձը նրանց մշտական բնակության վայր՝ ապահովելով էկոնոմ դասի ավիատոմսեր, կամ արդեն իսկ առկա ավիատոմսերի ամսաթվի փոփոխման հետ կապված ծախսը՝ անհրաժեշտության դեպքում ապահովելով ուղեկցող մինչև մոտակա օդանավակայան, որոնք հատուցվում են այն դեպքում, երբ Ապահովագրված անձը գտնվում է այնպիսի առողջական վիճակում, որը թույլ չի տալիս իր հետ և իր խնամքի տակ գտնվող անձանց և երեխաների նկատմամբ իրականացնել խնամք կամ եթե Ապահովագրված անձը մահացել է, և վերջիններս տվյալ երկրում մնացել են առանց խնամողի:

4.2.3 Հայրենադարձության ծախսերը՝

4.2.3.1 Ապահովագրված անձին բուժող բժշկի ցուցմամբ Ապահովագրված անձի հայրենադարձման ծախսերը, որոնք ներառում են վերջինի՝ դեպի իր բնակության վայր հետադարձ ավիատոմսի ամսաթվի փոփոխման ծախսը՝ ավիատոմսի առկայության դեպքում, հակառակ դեպքում՝ նոր էկոնոմ դասի ավիատոմսի արժեքը,

4.2.3.2 Ապահովագրական պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում վերջինիս աճյունի վերադարձը (ռեպատրիացիա) նրա մշտական բնակության վայր:

4.2.4 Իրավաբանական խորհրդատվության կազմակերպման աջակցության ծախսերը՝

4.2.4.1 Ապահովագրողը կամ Աջակցող ընկերությունը միջնորդում է, որպեսզի Ապահովագրված անձը կարողանա ստանալ իրավաբանի խորհրդատվություն, եթե նման անհրաժեշտությունն առաջացել է Ապահովագրական պատահարի հետևանքով, որի համար վճարները կատարվում են Ապահովագրված անձի միջոցներով:

4.3 Կանոնների 4.2 կետում դիտարկված դեպքերը համարվում են ապահովագրական պատահարներ և հատուցման ենթակա են, եթե դրանք տեղի են ունեցել Ապահովագրված անձի հետ, Պայմանագրում և Կանոններում նշված ապահովագրության տարածքում գտնվելու ժամանակ և Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ԶԿԱՄԱՐՎՈՂ ԴԵՊԷՐ

5.1 Եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ Ապահովագրական պատահարներ չեն համարվում և հատուցման ենթակա չեն՝

5.1.1 Ապահովագրված անձի մոտ մինչև ապահովագրության ժամկետի սկիզբն առկա հիվանդության հետևանքով առողջական վիճակի վատթարացումը, քրոնիկ հիվանդությունները և/կամ նրանց սրացումները, նախկինում տեղի ունեցած պաթոլոգիաների հետևանքով առաջացած վիճակները և/կամ դրանց բարդությունները՝ անկախ դրանց առաջին անգամ ի հայտ գալու ժամկետից և դրանց կապակցությամբ նախկինում բուժում ստանալու փաստից (բացառությամբ Կանոնների 13.1.3 կետով նախատեսված դրույթի), ինչպես նաև հիվանդությունները, որոնց առկայության դեպքում ուղևորությունը հակացուցված է եղել Ապահովագրված անձին և/կամ կարող էր խորացնել հիվանդության ընթացքը (պատճառ հանդիսանալ դրա սրացման համար), ինչպես նաև սույն կետում թվարկված վիճակներով պայմանավորված մահը,

5.1.2 վեներական կամ սեռական ճանապարհով փոխանցվող հիվանդությունները (հետազոտություններ, այդ թվում հայնաբերմանն ուղղված և բուժում),

5.1.3 ուղեղի արյան շրջանառության խանգարումները,

5.1.4 սրտի կաթվածը, սրտի իշեմիկ հիվանդությունը, սրտի ռիթմի խանգարումները և դրաց հետևանքներն ու սրացումները,

5.1.5 կոման,

5.1.6 ողնաշարաբանությունը (ողնաշարի ճղվածքներ, օստեոխոնդրոզ, օստեոպենիաներ, օստեոպորոզներ, սկոլիոզ, կիֆոզ և ղնաշարի դեգեներատիվ դիստրոֆիկ փոփոխությունները, այդ թվում դրանց հետևանքով առաջացած հիվանդության),

5.1.7 հոգեկան հիվանդությունները, էպիլեպսիան (առաջնային և սիմպտոմիկ) և դրանց սրացումները (անկախ այն բանից, Ապահովագրված անձը գիտեր դրանց մասին մինչև ճանապարհորդությունը, թե ոչ), պահվածքի խանգարումները, այդ թվում ավրոհիզմի,

թմրամոլության, վնասկար սովորությունների ինչպես նաև դրանց հետ կապված տրավմատիկ վնասվածքները,

5.1.8 ուռուցքային հիվանդությունները (բարորակ և չարորակ),

5.1.9 ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների հետևանքով առաջացած արևահարումները և մաշկային ծածկույթի սուր այլ փոփոխությունները, ինչպես նաև սնկային և դերմոտոլագիական հիվանդությունները (բացառությամբ ինֆեկցիոն հիվանդությունների), այդ թվում ալերգիկ (բացառությամբ Կվինկեի այտուցի) և սննդային դերմատիտները,

5.1.10 ՁԻԱՀ/ ՄԻԱՎ-ը, վիրուսային հեպատատիտները, այլ տեսակի վիրուսակրությանները և պարազիտակրությանը, ինչպես նաև դրանց հետևանքների և սրացումները,

5.1.11 հղիության հետ կապված ցանկացած պաթոլոգիաները,

5.1.12 հղիության ընդհատումը որը կապված չէ ապահովագրական պատահարի հետ,

5.1.13 Էնդոկրին համակարգի հիվանդությունները, այդ թվում շաքարային դիաբետը և դրանց բարդությունները,

5.1.14 Պայմանագրում և Կանոններում նշված ապահովագրության տարածքում կանխամտածված նպատակային բուժում ստանալու դեպքերը,

5.1.15 Ապահովագրված անձի կողմից ինքնասպանություն կամ մահափորձ, իրեն հասցված կանխամտածված մարմնական վնասվածքները,

5.1.16 Ալկոհոլի, թմրադեղերի և տոքսիկ նյութերի կամ այլ նյութերի չթույլատրված օգտագործման հետևանքով Ապահովագրված անձի առողջության վատթարացումները,

5.1.17 ալկոհոլի, թմրանյութերի կամ հոգեմետ նյութերի ազդեցության տակ գտնվող և/կամ Ապահովագրված անձի կամ այլ անձի կողմից առանց վարորդական թույլտվության տրանսպորտային միջոցը վարելիս ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հետևանքով առաջացած վնասները,

5.1.18 Ապահովագրի (Ապահովագրված անձի) ցանկացած տեսակի սպորտով զբաղվելու, մասնագիտական և սիրողական մակարդակով սպորտային մարզումների, սպորտային միջոցառումների, մրցումների մասնակցելու, ինչպես նաև հանգիստն ակտիվ անցկացնելու հետևանքով առաջացած վնասները,

5.1.19 Ապահովագրված անձի առողջական վիճակին հասցված վնասը (առողջական վիճակի վատացումը) կամ մահը, որը կապված է (հայտարարված կամ չհայտարարված) պատերազմական գործողությունների և դրանց հետևանքների, ռազմական գործողությունների, ահաբեկչական գործողությունների, քաղաքացիական անկարգությունների և պատերազմների, տարատեսակ ժողովրդական հուզումների և գործադուլների, ատոմային պայթյունի ուղղակի կամ անուղղակի ազդեցության, ռադիացիայի կամ ռադիոակտիվ վարակման հետ,

5.1.20 հայրենադարձության համար կատարված ծախսերն աննշան, ոչ էական վնասվածքների և հիվանդությունների դեպքում, որոնք Ապահովագրողի կողմից նշանակված բժշկական խորհրդատուի կարծիքով, ենթակա են բուժման տեղում, և չեն խոչընդոտում Ապահովագրված անձի ճանապարհորդության հետագա շարունակմանը,

5.1.21 Ապահովագրողի կողմից չկազմակերպված կամ Ապահովագրողի հետ չհամաձայնեցված հայրենադարձության համար կատարված ցանկացած ծախսերը, ինչպես նաև ծախսերը, որոնք առաջանում են Ապահովագրված անձի կողմից մշտական բնակության երկիր գնալ կամավոր հրաժարվելուց,

5.1.22 պլաստիկ և վերականգնողական վիրաբուժության և տարբեր տեսակի պրոթեզավորման, ներառյալ աչքի և ատամի, ինչպես նաև սրտի և անոթների (ատրտակորոնար շունտավորման, ատրտայի վրա կատարվող վիրահատություններ շունտավորման, ստենտավորման սրտի ռիթմը կարգավորող, վարող սարքերի տեղադրման, սրտի փականների պլաստիկա, պրոթեզավորում, կորոնարոանգիոգրաֆիայի) ինչպես նաև սրտի հետ կապված և/կամ այլ վիրաբուժական միջամտության ծախսերը, նույնիսկ դրանց իրականացման համար բժշկական ցուցման եզրակացության առկայության պարագայում,

5.1.23 Ապահովագրողի կողմից նշանակված բժշկական խորհրդատուի կարծիքով բժշկական տեսանկյունից անհրաժեշտ չհամարվող և կամ բժշկի կողմից չնշանակված/չցուցված բուժական միջոցառումների տրամադրման հետ կապված ծախսերը, բժշկի կողմից ցուցումներին չհետևելու արդյունքում առաջացած ծախսերը:

5.1.24 Ոչ ավանդական (ժողովրդական բժշկության) մեթոդներով բուժման հետ կապված ծախսերը,

5.1.25 առողջարանա-կուրորտային և առողջարանային ծախսերը,

5.1.26 ցանկացած պրոֆիլակտիկ հետազոտության, բժշկական պրոֆիլակտիկ ընդհանուր զննության, ինչպես նաև կանխարգելիչ պատվաստումների հետ կապված ծախսերը,

5.1.27 ցանկացած երկրի զինված ուժերում Ապահովագրված անձի ռազմական ծառայության կամ կազմավորումներում մասնակցելու հետևանքով կատարված ծախսերը,

5.1.28 ոչ բժշկական բնույթի ծախսերը, օրինակ՝ հեռախոսազանգի համար վճարները, բացառությամբ ապահովագրական դեպքով պայմանավորված Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին կատարված հեռախոսազանգերի և/կամ ֆաքսերի համար վճարները,

5.1.29 ծախսերը, որոնք կապված են համապատասխան արտոնագիր չունեցող բժշկական հաստատության (բժշկի) կողմից ծառայության մատուցման հետ, կամ երբ բժշկական օգնության տրամադրման պահին բժշկական հաստատության (բժշկի) լիցենզիայի գործողությունը դադարեցված կամ կասեցված է,

5.1.30 Հիվանդանոցային, բժշկի կամ բուժքրոջ ծառայությունները, որոնք դիագնոստիկայի և բուժման համար պարտադիր չեն համարվում,

5.1.31 Վերականգնողական և բուժական թերապիա, ֆիզիոթերապիա,

5.1.32 Այն հոսպիտալացման և հետազոտությունների ծախսերը, որոնց չի հաջորդում որևէ բժշկական օգնություն կամ բուժում,

5.1.33 Ոչ բուժորանսպորտային ծախսերը՝ ներառյալ մեքենա, տաքսի և հասարակական տրանսպորտ:

ԲԱԺԻՆ 6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

6.1 Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում ապահովագրական հատուցումը վճարվում է Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում:

6.2 Պայմանագրով Ապահովագրական գումարը կարող է սահմանված լինել ինչպես Ապահովագրված անձի համար ընդհանուր գումարի տեսքով, այնպես էլ առանձին տեսակի վնասվածքների կամ ծախսերի համար առանձին-առանձին:

6.3 Պայմանագրով կարող է սահմանվել յուրաքանչյուր ապահովագրական հատուցման իրականացման կամ առանձին տեսակի վնասվածքների համար ապահովագրական հատուցման իրականացման առավելագույն շեմ մեկ ապահովագրական պատահարի համար:

6.4 Վճարվող ապահովագրական հատուցման չափը չի կարող գերազանցել տվյալ պահին գործող Ապահովագրական գումարի չափը:

6.5 Ապահովագրական գումարը նվազում է իրականացված ապահովագրական հատուցման չափով:

ԲԱԺԻՆ 7 ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ, ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐԻ ԶՎՃԱՐՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

7.1 Ապահովագրավճարի վճարման կարգը և ձևը որոշվում են Ապահովագրողի և Ապահովադրի փոխադարձ համաձայնությամբ և սահմանվում են Պայմանագրով:

7.2 Ապահովագրավճարը հաշվարկվում է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի ողջ ժամկետի համար Ապահովագրական սակագնի հիման վրա, որը ձևավորվում է Ապահովադրի կողմից ընտրված ծածկույթից, Չհատուցվող գումարի տեսակից ու մեծությունից, Պայմանագրի գործողության ժամկետից և ապահովագրական ռիսկի վրա ազդող այլ գործոններից:

7.3 Ապահովագրավճարն Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի համաձայն կարող է վճարվել միանվագ (միանգամյա մուծումով) ապահովագրության ողջ ժամկետի համար կամ մաս-մաս՝ համաձայն Պայմանագրով սահմանված ժամանակացույցի:

7.4 Ապահովագրավճարներն Ապահովադրի կողմից կարող են վճարվել անկանխիկ՝ Ապահովագրողի համապատասխան հաշվարկային հաշվին:

7.5 Եթե Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու պահից 14-օրյա ժամկետում ապահովադիրը չի վճարում միանվագ կամ առաջին հերթական ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:

7.6 Եթե Ապահովադիրը Պայմանագրով սահմանված ժամկետում չի վճարել հերթական ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն ապահովագրավճարի վճարման համար կարող է սահմանել լրացուցիչ ժամկետ՝ այդ մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր կամ բանավոր ծանուցելով Ապահովադիրին, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Ծանուցման մեջ պետք է նշվեն լրացուցիչ ժամկետի ընթացքում ապահովագրավճարի չվճարման իրավական հետևանքները:

7.7 Եթե լրացուցիչ ժամկետի ընթացքում Ապահովադիրը չի վճարում ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը՝ առանց Ապահովադիրին այդ մասին ծանուցելու: Այս դեպքում Ապահովադիրի կողմից նախապես Պայմանագրի համար վճարված Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում:

7.8 Եթե ապահովագրական պատահարն առաջացել է լրացուցիչ ժամկետի ավարտից հետո, և Ապահովադիրը չի վճարել ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հաշվանցել կետանցված Ապահովագրավճարի չափը կամ ընդանրապես հրաժարվել վճարել ապահովագրական հատուցումը բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ապահովադիրն ապացուցում է, որ ապահովագրավճարը չի վճարվել իրենից անկախ հանգամանքներում:

7.9 Եթե մինչև Պայմանագրով սահմանված ժամկետի հաջորդ օրը միանվագ կամ հերթական (սկսած երկրորդից) ապահովագրավճարը չի վճարվել կամ վճարվել է Պայմանագրով նախատեսվածից քիչ, ապա Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրությունը չի տարածվի այն ապահովագրական պատահարների վրա, որոնք տեղի են ունեցել Պայմանագրով, որպես վճարման վերջին օր նախատեսված օրվա 23.59 ժամից մինչև պարտավորության գումարի վճարման ամսաթվի 23.59 ժամը:

ԲԱԺԻՆ 8. ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

8.1 Պայմանագիրն Ապահովագրողի և Ապահովադիրի միջև սահմանված ձևով ձեռք բերված համաձայնություն է, ըստ որի՝ Ապահովագրողն Ապահովագրավճարի դիմաց պարտավորվում է Պայմանագրով և Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով Ապահովադիրին (Շահառուին) տրամադրել ապահովագրական հատուցում:

8.2 Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր՝ Ապահովադիրի բանավոր կամ գրավոր դիմումի, ներառյալ՝ համապատասխան էլեկտրոնային միջավայրում կատարված հարցման հիման վրա: Ընդ որում, Պայմանագիրը գրավոր ձևով կարող է կնքվել ինչպես Կողմերի ստորագրությամբ (ներառյալ՝ էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ) մեկ փաստաթուղթ կազմելու, այնպես էլ հետևյալ եղանակներից որևէ մեկով՝

8.2.1 փոստային, հեռագրային, հեռախոսային, էլեկտրոնային հաղորդակցության կամ կապի այլ միջոցներով տեղեկություն կամ հաղորդագրություն (փաստաթուղթ) փոխանակելու միջոցով, որոնք հնարավորություն են տալիս հաստատելու դրա իսկությունը և ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից: Էլեկտրոնային հաղորդակցությունն ապահովող կապի միջոցով պայմանագիր կնքելիս էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ չպաշտպանված

էլեկտրոնային փաստաթուղթն ունի նույն իրավական նշանակությունը, ինչ անձի կողմից ձեռագիր ստորագրված փաստաթուղթը,

8.2.2 Ընկերության կողմից համապատասխան տեխնիկական հնարավորություններ ներդրված լինելու դեպքում՝ ինտերնետային կայքի, վճարային համակարգերի, տերմինալների միջոցով և բջջային հավելվածներով: Սույն կետով նշված եղանակով պայմանագիր կնքվելու դեպքում Ապահովադիրն նույնականացնող տվյալները համապատասխան էլեկտրոնային համակարգում մուտքագրվելու և դրան ի պատասխան՝ Ապահովադրի էլեկտրոնային փոստի հասցեին Վկայագրի՝ էլեկտրոնային տարբերակի ստացման ուժով համարվում է, որ տվյալ Պայմանագիրը կնքվել է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված էլեկտրոնային հաղորդակցությունն ապահովող կապի միջոցով, որը հնարավորություն է տալիս հաստատելու դրա իսկությունը և ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից, և որի դեպքում էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ չպաշտպանված Վկայագիրն ունի նույն իրավական նշանակությունը, ինչ Կողմերի կողմից ձեռագիր ստորագրված փաստաթուղթը,

8.2.3 օրենքով չարգելված այլ եղանակներով:

8.3 Պայմանագիրը կարող է կնքվել Ապահովագրողի և Ապահովադրի համաձայնությամբ նվազագույնը 3 ամիս առավելագույնը՝ 1 տարի ժամկետով, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

8.4 30 օր և ավել ժամկետով Պայմանագրի կնքման դեպքում Ապահովագրողը պատասխանատվություն է կրում միայն այնքան օրերի համար, որոնք նշված են Պայմանագրի «օրեր» սյունակում: Յուրաքանչյուր ապահովագրության տարածք մեկնելու դեպքում Պայմանագրի օրեր սյունակում նշված ապահովագրության ժամկետը ինքնաշխատ կերպով նվազեցվում է ապահովագրության տարածքում անցկացրած ժամկետի օրերի քանակով: Ընդ որում Ապահովագրողի պատասխանատվությունը դադարում է օրեր սյունակում սահմանված ժամկետի ավարտմամբ:

8.5 Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում ոչ շուտ, քան կնքման օրվան հաջորդող օրը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:

8.6 Պայմանագիրը գործում է Պայմանագրում նշված Ձոնայի երկրներում, բացառությամբ Ապահովագրված անձի մշտական ապրելավայր հանդիսացող երկրների և այն երկրների, որոնց քաղաքացին է համարվում Ապահովագրված անձը:

8.7 Պայմանագրի կորստի դեպքում Ապահովագրողն Ապահովադրի դիմումի համաձայն տալիս է կրկնօրինակ, որից հետո կորցրած օրինակը համարվում է անվավեր: Ապահովագրողը կարող է Ապահովադրից գանձել Պայմանագրի կրկնօրինակի պատրաստման և ձևակերպման համար կատարված ծախսերի գումարը:

ԲԱԺԻՆ 9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

9.1 Պայմանագրի գործողությունը դադարում է՝

9.1.1 Պայմանագրի կողմերի համաձայնությամբ,

9.1.2 Պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալուց հետո,

9.1.3 Ապահովագրողի կողմից Կանոնների և դրանց հիման վրա կնքված Պայմանագրի համաձայն իր պարտավորությունների լրիվ ծավալով կատարելուց հետո,

9.1.4 օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ապահովագրողի լուծարման դեպքում, եթե տվյալ ապահովագրական ռիսկը, ապահովադրի համաձայնությամբ, օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով չի փոխանցվում այլ ապահովագրական ընկերության,

9.1.5 օրենքով, այլ իրավական ակտերով, Կանոններով և Պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:

9.2 Ապահովադիրն իրավունք ունի միակողմանիորեն լուծելու Պայմանագիրը՝ մինչև Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելը:

9.3 Պայմանագրի ժամկետի գործողության մեջ մտնելուց հետո Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) կողմից Պայմանագրից հրաժարվելու դեպքում Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարները վերադարձման ենթակա չեն: Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) պահանջով Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադիրն չեն վերադարձվում վճարված ապահովագրավճարները:

9.4 Մինչև ապահովագրության ժամկետի գործողության մեջ մտնելը Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) կողմից Պայմանագրից գրավոր հրաժարվելու դեպքում Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարները ենթակա են վերադարձման վճարված ապահովագրավճարի 80 %-ի չափով:

9.5 Ապահովադրի ցանկությամբ Պայմանագրի դադարեցման դեպքում Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը) պարտավոր է Ապահովագրողին վերադարձնել Պայմանագրի բնօրինակը և երկրորդ օրինակը, հակառակ դեպքում Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարները վերադարձման ենթակա չեն:

ԲԱԺԻՆ 10. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

10.1 Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

10.1.1 ստանալ տեղեկատվություն Ապահովագրողի մասին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված ծավալով, պայմաններով և կարգով,

10.1.2 Ապահովագրողից ստանալ խորհրդատվություն Կանոնների և Պայմանագրի կետերի վերաբերյալ,

10.1.3 ստանալ Կանոնները, որոնց հիման վրա կնքվում է Պայմանագիրը,

10.1.4 պահանջել Ապահովագրողից վճարել Շահառուին ապահովագրական հատուցում պատահարն ապահովագրական ճանաչվելու դեպքում՝ Պայմանագրի պայմաններով սահմանված ծավալով և կարգով,

10.1.5 սույն Կանոնների և ՀՀ օրենսդրության համաձայն վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը,

10.1.6 Պայմանագիրը կորցնելու դեպքում՝ դիմումի հիման վրա ստանալ կրկնօրինակը:

10.2 **Ապահովադիրը և/կամ Ապահովագրված անձը և/կամ Շահառուն պարտավոր է.**

10.2.1 Պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետ(ներ)ում վճարել Ապահովագրավճարը,

10.2.2 Պատահար տեղի ունենալու դեպքում Պայմանագրով սահմանված ժամկետներում և կարգով պատահարի մասին հայտնել Սպասարկող կազմակերպությանը (Ապահովագրողին),

10.2.3 Ներկայացնել համապատասխան փաստաթղթերը՝ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար,

10.2.4 Կատարել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոններով և Պայմանագրով սահմանված այլ պարտավորությունները:

10.3 Ապահովագրողն իրավունք ունի.

10.3.1 Ստուգել Ապահովագրողի կողմից ներկայացված տեղեկությունները, ինչպես նաև հետևել և պահանջել Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի պահանջների կատարմանը,

10.3.2 Պայմանագիր կնքելուց առաջ պահանջել համապատասխան փաստաթղթեր,

10.3.3 Ապահովագրական հատուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար կասեցնել կամ երկարաձգել ապահովագրական հատուցման գործընթացը, եթե ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որի պատճառով Ապահովագրողն անհրաժեշտ է համարում ստանալ հավելյալ տեղեկություն Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ:

10.4 Ապահովագրողը պարտավոր է.

10.4.1 Ապահովագրողին ծանոթացնել Կանոններին և տրամադրել օրինակը,

10.4.2 Ապահովագրողի պահանջով օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով փոփոխություններ կատարել Պայմանագրում, եթե դրա գործունեության ընթացքում տեղի է ունեցել ապահովագրական ռիսկի փոփոխություն,

10.4.3 Կանոններով սահմանված ժամկետներում և կարգով կայացնել ապահովագրական հատուցման վճարման կամ մերժման մասին որոշում:

10.5 Ապահովագրողը, Ապահովագրողը, Ապահովագրված անձը պարտավոր են չհրապարակել, չբացահայտել և (կամ) երրորդ անձին չտրամադրել իրենց հայտնի դարձած բժշկական, ֆինանսական և ապահովագրական գաղտնիք հանդիսացող և (կամ) պարունակող ցանկացած տեսակի տեղեկություն՝ բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի, և իրենց հայտնի դարձած տեղեկությունը չօգտագործել սեփական և (կամ) երրորդ անձանց շահերին, ինչպես նաև միմյանց տնտեսական դիրքին վնաս հասցնելու համար:

10.6 Ապահովագրողն ու Ապահովագրողն ունեն օրենքով, Կանոններով և Պայմանագրով սահմանված այլ իրավունքներ ու պարտականություններ:

ԲԱԺԻՆ 11. ԿՈՂՄԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ/ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿՆԵՐԸ

11.1 Ապահովագրողն իրավասու է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ, Պայմանագրով և Կանոններով նախատեսված բոլոր ծանուցումները (որոշումներ, փաստաթղթերը և այլ նյութեր) Կանոններով և Պայմանագրով նախատեսված անձանց հանձնել հետևյալ եղանակներից որևէ մեկով.

11.1.1 առձեռն՝ ստացման մասին ստորագրությամբ,

11.1.2 Ապահովագրողի, Ապահովադրի (Շահառուի)՝ Պայմանագրում նշված հասցեով պատվիրված նամակով ուղարկելու միջոցով,

11.1.3 իր էլեկտրոնային փոստի հասցեից Ապահովադրի՝ Պայմանագրում նշված կամ Ապահովագրողին գրավոր ձևով տրամադրած էլեկտրոնային փոստի հասցեին ուղարկելու միջոցով,

11.1.4 տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում մուտքագրելու միջոցով՝ անձի համաձայնության առկայության դեպքում:

11.2 Ապահովադիրը (Շահառուն) Կանոններով և Պայմանագրով ներկայացման ենթակա դիմումները (այդ թվում՝ հայտային դիմում), ծանուցումները, փաստաթղթերը և այլ նյութերը Ապահովագրողին կարող են ներկայացվել հետևյալ եղանակներով՝

11.2.1 այն դեպքում, երբ նախատեսված է փաստաթղթի բնօրինակի կամ դրա նոտարական կարգով հաստատված պատճենի ներկայացում, այն ներկայացվում է առձեռն՝ Ապահովագրողի գրասենյակում, կամ ուղարկվում է Ապահովագրողի պաշտոնական փոստային հասցեին,

11.2.2 այն դեպքում, երբ նախատեսված է փաստաթղթի պատճենի (լուսապատճենի) ներկայացում, այն ներկայացվում է առձեռն՝ Ապահովագրողի գրասենյակում, կամ Ապահովագրողի համաձայնությամբ, ուղարկվում է Ապահովագրողի էլեկտրոնային փոստի հասցեին կամ բջջային հավելվածով (Viber, WhatsApp, այլ) Ապահովագրողի հեռախոսահամարին կամ մուտքագրվում է տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում:

11.3 Սույն գլխում նշված որևէ եղանակով կատարված բոլոր ծանուցումները, ներկայացված դիմումները, փաստաթղթերը և այլ նյութերը համարվում են պատշաճ ուղարկված և/կամ ստացված Ապահովագրողի, Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից, և վերջինների կողմից որոշակի գործողություններ կատարելու համար սահմանված ժամկետները ծանուցող անձի կողմից սկսվում են հաշվարկվել:

11.3.1 ստորագրությամբ առձեռն հանձնվելու դեպքում՝ հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից,

11.3.2 պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ նամակի ստացման կամ որևէ հիմքով նամակը փոստի ծառայության կողմից հետ վերադարձման պահին հաջորդող օրվանից,

11.3.3 էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ բջջային հավելվածով (Viber, WhatsApp, այլ) ուղարկվելու դեպքում՝ ուղարկելու օրվան հաջորդող օրվանից,

11.3.4 տվյալ անձի համար ինտերնետային կայքում ստեղծված համապատասխան բաժնում մուտքագրելու դեպքում՝ մուտքագրման օրվան հաջորդող օրվանից:

ԲԱԺԻՆ 12. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ԿՈՂՄԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻՑ ՀԵՏՈ

12.1 Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը), այն պահից սկսած, երբ իրեն հայտնի է դարձել Պայմանագրով նախատեսված ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու մասին, մինչև թժշկական հաստատություն դիմելը պարտավոր է անհապաղ՝ առաջին իսկ հնարավորության

դեպքում, այդ մասին հայտնել Սպասարկող ընկերությանը՝ զանգահարելով վկայագրի վրա նշված հեռախոսահամարով (հեռախոսահամարներից որևէ մեկով) և պատասխանել Սպասարկող ընկերության հեռախոսային հարցադրումներին և հայտնել՝

12.1.1 Ապահովագրված անձի անունը, ազգանունը,

12.1.2 Պայմանագրի (ապահովագրության վկայագրի) համարը,

12.1.3 տեղի ունեցած պատահարի հանգամանքների նկարագրությունը և պահանջվող օգնության բնույթը,

12.1.4 Ապահովագրված անձի գտնվելու վայրը և հետադարձ կապի համար կոնտակտային հեռախոսի համարը:

12.2 Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովագրված անձն ապահովագրական պատահարի հետևանքով հայտնվել է անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի վիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողին ապահովագրական պատահարի մասին անհապաղ տեղեկացնելը: Այսպիսի հանգամանքները պետք է հիմնավորված լինեն համապատասխան ապացույցներով, փաստաթղթերով, որոնք պետք է ներկայացվեն Ապահովագրողին:

12.3 Պատահարի մասին տեղեկացնելուց հետո Ապահովագրողը (Ապահովագրված անձը) Սպասարկող ընկերության (Ապահովագրողի) հետ պետք է համաձայնեցնի բժշկական, բուժօրանսպորտային, հայրենադարձության և իրավաբանական խորհրդատվության հետ կապված բոլոր ծախսերը և ինչպես նաև պետք է հետևի Սպասարկող կազմակերպության բոլոր հրահանգներին:

12.4 Եթե Ապահովագրված անձը բժշկական և այլ ծախսերը վճարել է ինքնուրույն այդ դեպքում հատուցում ստանալու համար ապահովագրական պատահարից հետո եռամսյա ժամկետում պետք է Ապահովագրողին ներկայացնի սահմանված ձևով գրավոր դիմում՝ նշելով պահանջվող տվյալները, մասնավորապես՝ պատահարի տեղի ունենալու վերաբերյալ տեղեկություններ, ինչպես նաև դիմումին կցի պատահարի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

12.5 Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին ներկայացման ենթակա փաստաթղթերն են՝

12.5.1 պատահարի առաջացման մասին գրավոր դիմում,

12.5.2 դիմում՝ Աջակցության կենտրոն չդիմելու պատճառների հիմնավորմամբ, եթե Ապահովագրված անձը չի դիմել Աջակցության կենտրոն,

12.5.3 էլեկտրոնային հաշվառման համակարգում Պայմանագրի տվյալների բացակայության դեպքում Պայմանագրի բնօրինակ,

12.5.4 բժշկական փաստաթղթերի բնօրինակներ, որոնք ներառում են տեղեկություններ բժշկական օգնությանը դիմելու ամսաթվի, Ապահովագրված անձի ախտորոշման, բժշկական օգնության դիմելու պահին նրա առողջական վիճակի և կատարված բժշկական մանիպուլյացիաների (տրամադրված դեղորայքների) վերաբերյալ՝ դրանք ըստ ամսաթվերի և ըստ առանձին բժշկական ծառայությունների արժեքների տարանջատմամբ,

12.5.5 Ապահովագրված անձի կատարած ծախսերը և ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի վճարման փաստը հաստատող փաստաթղթեր՝ նշելով մատուցված ծառայությունների ամսաթիվը և անվանումները, Ապահովագրված անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը.

12.5.6 դժբախտ պատահարի կամ վնասվածքի և կատարվածի հանգամանքները հավաստող պաշտոնական արձանագրություն կամ տեղեկանք,

12.5.7 փաստաթղթեր, որոնք հավաստում են բժշկական ծառայությունների համար կատարված վճարումները՝ վճարման արժույթի և ամսաթվի նշումով,

12.5.8 սահմանված ախտորոշման հետ կապված կամ դեղատոմսերի հավելվածով կամ բժշկական արձանագրության (հաշվի) մեջ նշումով բժշկի կողմից դուրս գրված դեղորայքների ձեռք բերման համար վճարումների դեղատնային չեկերը (վճարման հաշիվները),

12.5.9 ապահովագրված անձի մահվան դեպքում՝

12.5.9.1 իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերի բնօրինակները կամ դրանց՝ նոտարապես հաստատված պատճենները,

12.5.9.2 Ապահովագրված անձի մահվան վկայականի բնօրինակը,

12.5.9.3 դեպքն արձանագրած լիազոր պետական մարմնի եզրակացություն, արձանագրություն, որոշում, դատավճիռ և/կամ վճիռ, իսկ եթե սույն ենթակետով սահմանված փաստաթղթերում դատաբժշկական փորձաքնության (եզրակացության) արդյունքների վերաբերյալ վկայակոչում առկա չէ, նաև դատաբժշկական փորձաքնության եզրակացությունը:

12.5.10 փաստաթղթեր, որոնք հավաստում են Ապահովագրողի կամ նրա ներկայացուցչի հետ հեռախոսային խոսակցությունների վարման (էլեկտրոնային հաղորդագրությունների ուղարկման) փաստը,

12.5.11 Ապահովագրողի պահանջի դեպքում՝ լրացուցիչ անհրաժեշտ տեղեկատվություն ապահովագրված անձի առողջական վիճակի մասին (ամբուլատոր կամ ստացիոնար հիվանդի բժշկական քարտը և այլ առաջնային բժշկական փաստաթղթեր): Ապահովագրողն իրավունք ունի նաև ցանկացած բժշկական ձեռնարկությունից ինքնուրույն կատարել հարցումներ և ստանալ բժշկական փաստաթղթեր, որոնք անհրաժեշտ են ապահովագրական հայտի վերջնական կարգավորման համար,

12.5.12 Ապահովագրողի պահանջի դեպքում՝ արտասահմանյան անձնագիրը՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական տարածքն անցնելու և վերադառնալու մասին սահմանապահ հսկողության նշումով, ինչպես նաև այլ փաստաթղթեր՝ հյուրանոցի հաշիվներ, ավիատոմսեր և այլն, որոնք հաստատում են Ապահովագրված անձի ապահովագրության տարածքում գտնվելու փաստը և ժամկետները,

12.5.13 Բացի ռուսերեն և անգլերեն լեզուներից այլ օտար լեզուներով կազմված վերոնշյալ փաստաթղթերը պետք է ներկայացվեն համապատասխան հաստատում ունեցող թարգմանություններով: Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից փաստաթղթերի թարգմանության համար կատարված՝ Ապահովագրողի հետ համաձայնեցված ծախսերը ենթակա են հատուցման Ապահովագրողի կողմից:

12.6 Այն դեպքում, երբ Ապահովագրողը (Շահառուն) ապահովագրական հատուցում ստանալու վերաբերյալ դիմումին կից չի ներկայացնում բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, ապա Ապահովագրողը պարտավոր է դիմումի ստացման օրը կամ դրան հաջորդող մեկ օրվա

ընթացքում Ապահովագրին (Շահառուին) տրամադրել վերջինի կողմից ներկայացման ենթակա, բայց դեռևս չներկայացված փաստաթղթերի ցանկը: Սույն կետով նախատեսված պակաս փաստաթղթերը պետք է Ապահովագրողին ներկայացվեն փաստաթղթերի ցանկն ստանալուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում:

12.7 Դիմումները, պատասխանները կամ փաստաթղթերը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու կամ տեղեկացումները սահմանված ժամկետում չկատարելու դեպքում համապատասխան ժամկետները կետանցաձև անձը զրկվում է դիմումը, փաստաթղթերը կամ պատասխանը ներկայացնելու արդյունքում առաջացող իրավունքից և (կամ) կրում է չտեղեկացման համար սահմանված բացասական հետևանքները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ժամկետի բացթողումը Կանոններով սահմանված հիմքերով հարգելի է ճանաչվել Ապահովագրողի կողմից:

12.8 Սույն Կանոններով ժամկետի բացթողումը հարգելի է ճանաչվում, եթե ժամկետները բաց թողած անձն ապացուցում է հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության փաստը՝

12.8.1 ժամկետի բացթողման պատճառ է հանդիսացել տվյալ անձի անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում գտնվելը (<< տարածքում չգտնվելը), որն անհնարին է դարձրել նրա կողմից սահմանված ժամկետում դիմումի, պատասխանի կամ փաստաթղթերի ներկայացումը կամ տեղեկացման պարտավորության կատարումը՝ ներառյալ ներկայացման ենթակա իրավասու պետական մարմնի ակտն ընդունված և (կամ) ուժի մեջ մտած չլինելու պատճառով,

12.8.2 անձը դիմումը կամ պատասխանը ներկայացրել է կամ տեղեկացման պարտավորությունը կատարել է Կանոնների 12.8.1 ենթակետով նախատեսված հանգամանքները վերանալու մասին իրեն հայտնի դառնալուց հետո՝ համապատասխան գործողության կատարման համար սույն կանոններով սահմանված ժամկետում:

12.9 Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետի բացթողումը Ապահովագրողի կողմից կարող է հարգելի ճանաչվել այն դեպքում, երբ Ապահովագրի (Շահառուն) գրավոր միջնորդություն է ներկայացնում փաստաթղթերի ներկայացման խոչընդոտների կամ այլ պատճառաբանությամբ սահմանված ժամկետը երկարացնելու մասին: Նշված դեպքերում Ապահովագրողը, ելնելով տվյալ գործի հանգամանքներից, կարող է փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը երկարաձգել մինչև վեց ամիս ժամկետով:

ԲԱԺԻՆ 13. ՎՆԱՍԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

13.1 Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու փաստը հաստատվելու դեպքում Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցումն իրականացնում է հետևյալ չափերով (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով)՝

13.1.1 հիվանդասենյակում և/կամ վերակենդանացման բաժանմունքում գտնվելու ծախսերի գծով հատուցման օրական չափը ոչ ավելի, քան 500 (հինգ հարյուր) պ/մ չափով, առավելագույնը 10 (տասը) օրվա համար,

13.1.2 ատամնաբուժական օգնություն ցուցաբերելու բժշկական ծախսերի գծով յուրաքանչյուր ատամի համար ոչ ավելի, քան 100 (մեկ հարյուր) պ/մ չափով, բայց մեկ ապահովագրական պատահարի շրջանակներում երկու ատամից ոչ ավել,

13.1.3 Կանոնների 4.2.1 կետում նշված բոլոր ենթակետերի համար՝ Ապահովագրված անձի կյանքին վտանգ սպառնացող դեպքերում բժշկական օգնության տրամադրման հետ կապված ոչ ավելի, քան 500 (հինգ հարյուր) պ/մ չափով,

13.1.4 ուշաթափության, օրթոստատիկ կողապսների, գիտակցության կորստի և սինկոպեի դեպքերը (ինչպես նաև դրանց հետևանքով առաջացած մարմնական վնասվածքները և մահը), ենթակա են հատուցման ոչ ավելի, քան 500 (հինգ հարյուր) պ/մ չափով, ընդ որում Ապահովագրված անձի առողջական վիճակի հետ կապված վերոնշյալ դեպքերը պետք է արձանագրված լինեն շտապ բուժ.օգնության ծառայության աշխատակիցների կամ լիցենզավորված բուժաշխատողի կողմից,

13.1.5 Դժբախտ պատահարի հետևանքով առաջացած տրավմատիկ վնասվածքների վիրաբուժական բուժումը ոչ ավելի, քան 5 000 (հինգ հազար) պ/մ չափով

13.1.6 Ապահովագրական պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում վերջինիս աճյունի վերադարձը նրա մշտական բնակության վայր ոչ ավելի, քան 10 000 (տասը հազար) պ/մ չափով,

13.1.7 Բժշկական ցուցմար նշանակված բժշկական պարագաների համար վաճարվում է ոչ ավել, քան 1 000 (հազար) պ/մ չափով,

13.1.8 խնամքի ծառայություններ մատուցելու իրավունք ունեցող կազմակերպությունների կողմից մատուցված համար ոչ ավել, քան 500 (հազար) պ/մ չափով, 1 օրվա համար ոչ ավել, քան 50 (հիսուն) պ/մ,

13.1.9 ապահովագրության ժամկետում տեղի ունեցած պատահարը, որը ունի շարունակություն ապահովագրության ժամկետի ավարտից հետո, ապա ապահովագրության ժամկետի ավարտից հետո Ապահովագրության տարածքում մատուցվող ծառայությունների համար վճարվում է ոչ ավել, քան 1 000 (հազար) պ/մ չափով,

13.1.10 Պայմանագրով հստակ չֆիքսված օրերով մեկ ամսվա ընթացքում 8 օր ապահովագրված օրերի քանակով ապահովագրություն ձեռք բերած Ապահովագրված անձի համար յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար հատուցման առավելագույն սահմանաչափը սահմանվում է 1 000 (մեկ հազար) պ/մ:

13.1.11 յուրաքանչյուր ապահովագրական դեպքի հետևանքով վճարվում է միայն 250 (երկու հարյուր հիսուն) պ/մ չափը գերազանցող վնասը, եթե Ապահովագրված անձի կողմից կատարված բժշկական և և/կամ բուժօրհանսպորտային ծախսերը համաձայնեցված չեն եղել Ապահովագրողի հետ, բացառությամբ եթե Ապահովագրված անձի առողջական վիճակը թույլ չի տվել կապվել սերվիսային ծառայության հետ՝ բժշկական և և/կամ բուժօրհանսպորտային օգնությունը և դրա հետ կապված ծախսերը համաձայնեցնելու նպատակով, ընդ որում Ապահովագրողին կամ սերվիսային ծառայությանը հեռախոսազանգով դեպքի վերաբերյալ տեղեկացումը բավարար չէ ծախսերը հատուցման ենթակա ճանաչելու համար: Ապահովագրիին (Ապահովագրված անձին)

մատուցած յուրաքանչյուր ծառայություն և դրա համապատասխան արժեքը պետք է համաձայնեցված լինի Ապահովագրողի հետ կամ անմիջապես, կամ սերվիսային ընկերության միջոցով:

13.1.12 Բժշկական և բուժօրանսպորտային ծախսերը համարվում են համաձայնեցված, եթե դրանց ծավալի և արժեքի վերաբերյալ առկա է գրավոր կամ հեռախոսային տեղեկացում Ապահովագրողին կամ Սպասարկող ընկերությանը և պատասխան գրավոր հաստատում Ապահովագրողի կողմից դրանց հատուցման վերաբերյալ:

13.2 Ապահովագրական հատուցման հաշվարկը կատարվում է Կանոնների 12.5 կետում նշված փաստաթղթերի բնօրինակների հիման վրա՝ դիմումի ներկայացման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից արտարժույթի նկատմամբ սահմանված փոխարժեքին համապատասխան:

13.3 Ապահովագրողն Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից ապահովագրական հատուցում տրամադրելու վերաբերյալ գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը ստանալուց հետո առավելագույնը 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում կայացնում է պատճառաբանված որոշում՝ ապահովագրական հատուցում իրականացնելու կամ այն մերժելու վերաբերյալ, իսկ որոշում կայացնելուց հետո առավելագույնը 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրում է Ապահովադրին, Շահառուին:

13.4 Ապահովագրական հատուցում իրականացնելու մասին որոշում կայացնելու օրվանից հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողը վճարում է ապահովագրական հատուցումը:

13.5 Հատուցման վճարումը կատարվում է գումարի փոխանցումով ստացողի բանկային հաշվին: Բանկային հաշիվը կարող է նշվել ինչպես ապահովագրական պատահարի մասին Ապահովագրողին ներկայացված դիմումի մեջ, այնպես էլ ներկայացվել առանձին դիմումով:

13.6 Հատուցման վճարման կամ մերժման որոշման կայացման ժամկետները Ապահովագրողի կողմից կարող են հետաձգվել, եթե ապահովագրական պատահարի հետ կապված փաստերը ճշգրտելու համար իրավական ակտերով սահմանված հիմքերով նշանակված է լրացուցիչ ստուգում/փորձաքննություն, նախաձեռնվել է քրեական վարույթ կամ դատական գործընթաց՝ մինչև նշված գործընթացների ավարտը կամ առկա են Կանոններով հատուցման վճարմանը խոչընդոտող այլ իրավիճակներ:

13.7 Ապահովագրական հատուցում իրականացնելուց հետո ապահովագրական գումարը ինքնաշխատ կերպով նվազեցվում է հատուցված գումարի չափով: Ապահովագրական գումարը համարվում է նվազեցված ապահովագրական հատուցում վճարելու մասին Ապահովագրողի որոշումը կազմելու ամսաթվից:

ԲԱԺԻՆ 14 ՉՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ

14.1 Ապահովագրության պայմանագրում կողմերը կարող են սահմանել Ապահովադրի մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը՝ չհատուցվող գումար:

14.2 Չհատուցվող գումարը կարող է լինել պայմանական կամ ոչ պայմանական: Այն սահմանվում է ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսային կամ բացարձակ դրամական արտահայտությամբ:

14.3 Պայմանական չհատուցվող գումարի ժամանակ Ապահովագրողը չի վճարում ապահովագրական հատուցում, եթե վնասը չի գերազանցում չհատուցվող գումարի չափը, իսկ եթե վնասը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը, ապա ապահովագրական հատուցումը վճարվում է վնասի ամբողջ ծավալով կամ չհատուցվող գումարը հավասարվում է 0-ի:

14.4 Ոչ պայմանական չհատուցվող գումարի ժամանակ ապահովագրական հատուցումը նվազեցվում է չհատուցվող գումարի չափով:

ԲԱԺԻՆ 15 ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻՆ ԱՆՑՆԵԼԸ (ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ)

15.1 Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովադրին (ապահովագրված անձին) պատճառված վնասից բխող նրա կամ Շահառուի պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով:

15.2 Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը) պարտավոր է Ապահովագրողին հանձնել իր պահանջի իրավունքը հավաստող փաստաթղթերն ու այլ ապացույցներ՝ հայտնելով ապահովագրողի կողմից իրեն փոխանցված պահանջի իրավունքն իրականացնելու համար բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները:

15.3 Եթե Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը) հրաժարվել է Ապահովագրողի կողմից հատուցված վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքից, կամ այդ իրավունքն իրականացնելն անհնարին է դարձել Ապահովադրի (ապահովագրված անձի, Շահառուի) մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան մասով ազատվում է ապահովագրական հատուցում վճարելուց և իրավունք ունի պահանջելու վերադարձնել ավելորդ վճարված հատուցման գումարը:

ԲԱԺԻՆ 16. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ ՄԱԺՈՐ)

16.1 Կանոններով և Պայմանագրով սահմանված պարտավորությունները մասնակի կամ լրիվ չկատարելու դեպքում Պայմանագրի կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե այն հետևանք է անհաղթահարելի ուժի, մասնավորապես՝ ջրհեղեղի, պայթյունի, հրդեհի, երկրաշարժի, այլ տարերային աղետների, պատերազմի, ռազմական գործողությունների, զինված

հարձակման, զանգվածային անկարգությունների, ժողովրդական հուզումների, ահաբեկչության, գործադուլների, արտակարգ դրության, տնտեսական շրջափակման, հաղորդակցման միջոցների աշխատանքի դադարեցման, կառավարության կողմից սահմանված այլ սահմանափակումների և արգելանքների կամ նման այլ իրադարձությունների:

16.2 Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը կամ դրա հետևանքները երկարաձգվում են 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով Պայմանագրի մյուս Կողմին:

16.3 Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը Կանոններով և Պայմանագրով սահմանված պարտականությունների իրականացման վրա պարտավոր է ապացուցել այն Կողմը, որի պարտականությունների իրականացմանն է խոչնդոտում նման ազդեցությունը:

ԲԱԺԻՆ 17. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

17.1 Կանոնների և նրա թարգմանությունների տարընթերցման դեպքում նախապատվությունը տրվում է Կանոնների հայերեն տարբերակին:

17.2 Պայմանագրից բխող վեճերը կարգավորվում են կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

17.3 Տարաձայնությունների դեպքում վեճերը լուծվում են Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից՝ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն: